

Punainen jättiläinen laittoi pöydän Koreaksi

Vesa Kataisto

Sarjakuvakustantamoita ei koskaan ole liikaa. Sellaisen perustaminen vaatii kuitenkin taitoa, rohkeutta ja aikaa, joita ei juuri kenelläkään ole tuhlattavaksi. Myös Antti Grönlund ja Minna Haverinen harkitsivat asiaa kauan, mutta lopulta rohkeus voitti. Heidän kustannusvalintansa oli hieman erikoinen, korealaisen sarjakuvan eli manhwan esittelemisen suomalaisille. Päätös on kuitenkin osoittautunut oikeaksi.

”Tekijöitä on niin vähän, pioneerihenkeä tarvitaan enemmän”, perustelee Grönlund ensimmäistä valintaa, Ragnarök-sarjaa. ”Se oli heti valmista tavaraa ja näyttää mielestäni hyvältä. Siksi aloitimme sillä. Haluan tehdä jatkuvasti uusia aluevaltauksia sinne, mihin isot kustantamot eivät uskaltaneet. En etsi Dragonballin kaltaista kohua mutta en myöskään tavanomaisinta sarjakuvaa. Olen omien tekemisten herra, ja asioita auttoi paljon hyvien yhteistyökumppanien löytäminen.” Graafinen suunnittelutoimisto Pisara oli Grönlundille jo tuttu, sillä hän aloitti mangatyöskentelyn kääntämällä mm. Oh! My Goddess-sarjaa. Pisarasta löytyi innoikas tiimi, joka oli valmis lähtemään mukaan, vaikka taloudelliset resurssit olivat alussa niukat. ”Hankin oikeudet Bolognan lastenkirjamesseilta. Korealaiskustantaja oli myönteinen alusta lähtien, ja Ragnarök vai-

Punaiset jättiläiset.

kutti hyvältä avaukselta siksikin, että siinä on tasan kymmenen osaa, jotka saa julkaisuina vuoden sisällä. Itseäni ainakin harmittaisi kerätä 50-osaista sarjakuvaa, niissä on vähän rahastuksen makua mukana eikä selkeätä loppuratkaisua.”

Kustantamon nimeksi tuli Punainen jättiläinen, ei mistään poliittisista syistä, vaan tähtitieteellisistä. Punainen jättiläinen on tähti, joka räjähtäessään paisuu supernovaksi.

Kuluttaja on ykkönen

”Ajattelen asioita kuluttajan kannalta, siksi aloitimmekin rauhallisesti, mitään massiivista markkinointikampanjaa emme tehneet. No, nettisivuiltamme on saatavilla näytönsäästäjä. Kännykkätaustakuvan saa kaupan päälle jos tilaa Ragnarök-pokkarin tekstiviestillä. Tosin ne eivät toimi omassa kännykässäni”, naurahtaa Grönlund.

”Korealaisen manhwan ero japanilaiseen mangaan verrattuna on lähinnä asiantuntijoiden pohdittava asia. Manhwa on pitkään leimannut kopioimisen maku, mutta kliseisyydestä on nyt päästy rajumpiin ja omaperäisempiin teemoihin. Korealaiset käyttävät piir-

tämisessä enemmän tietokoneita ja piirtävät ehkä hieman realistisempia hahmoja, joilla toki on niilläkin isot silmät. Mutta teemallisesti ne ovat vähän rohkeampia, kokeilevampia, eivät niin perinteeseen sidottuja tarinoita. Manhwa on alkanut saada jalansijaa myös Amerikan markkinoilla, eikä eroa mangatyylin todella huomaa kuin ääniefektien merkeistä – sikäli kun osaa japania tai koreaa.”

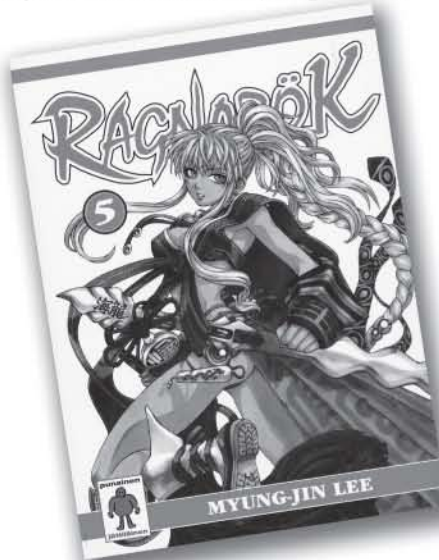
Grönlundin kiinnostus itämaiseen kulttuuriin alkoi budolajien harrastamisesta. Elokuvapuolella Prinsessa Mononoke iski häneen täysillä. Mangaa ja manhwa hän luki pohjiksi sekä saksan- että englanninkielisistä versioista. Suomalaisen ja japanilaisen kulttuurin yhtäläisyyksiä on toisinaan pyritty esittelemään, mutta Grönlund ei pidä niitä erityisen merkittävänä tai ainakin hyvin liioiteltuina.

”Japani on hyvin esteettinen maa, varsinkin sumopainissa on sitä jotakin! Kiinalainen ja korealainen kulttuuri miellyttivät myös, tajusin aasialaisen sarjakuvan potentiaalin. Siitä hyttysten puremasta kaikki lähti liikkeelle. Jännittävää, että aasian sarjoissa mies- ja naishahmot ovat yhtä vahvoja tai heikkoja, siinä asenteessa olisi paljon opittavaa länsimaisille”, toteaa Grönlund.

Pisarasta mereksi

”Työskentelin käännöstoimistossa ja teknisten tekstien suomentaminen alkoi risoa. Kyselyiden kautta sain yhteyden Egmontin kustannustoimittaja Jouko Ruokosenmäkeen ja sain käännettäväkseni Duel Mastersia, Oh! My Goddessia ja Mestarietsivä Conanin. Ruokosenmäen kautta tustuin myös Pisaran väkeen. Oma kustantamo voi pyörittää siinä sivussa, kyse on vain ajankäytön järjeistämisestä. Hyvä tiimi on erittäin tärkeä juttu. Jos homma laajenee, toivon löytäväni lisää samanhenkisiä, aiheesta innostuneita osajia. Toistaiseksi kustantaminen on vielä vain harrastus.”

Aikaa sekin vaatii jo teknisenkin puolen osalta, sillä vain Ragnarök-sarjan kannet piir-

Les Bijouxissa eivät seikkaile oikeasti joulutontut vaan muut maagit.

tulivat Koreasta digitaalisessa muodossa. Kaikki muu sisältö piti skannata, putsata ja asemoida valmiiksi painetuista, tavallisista pokkareista.

”Tekijät pelkäävät piraattikopioiden leviämistä. Tuntitaksaksi tulee näin työstäen plus miinus nolla, mutta koska tämä on vielä vain harrastusta, tarkoituksenakin on vain toiminnan perustan rahoittaminen, taata sarjojen jatkuvuus.”

Skandinaavimytoлогияan löyhästi pohjaavan Ragnarökin tuottamat tulokset ovat siinä määrin positiivisia, että vuonna 2006 Punainen jättiläinen aikoo lanseerata Suomen peräti viisi uutta sarjaa ja mahdollisesti vielä useampia vuonna 2007.

”Tammikuussa alkaa ilmestyä Eun-ha Jon sekä Sang-Sun Parkin Les Bijoux, joka on aika rankkaa toimintaa, poliittis-filosofisempaa ja piirrokseltaan realistisempaa kuin Ragnarök. Huhtikuussa tulee K2 - Kill me, kiss me, lukiolaisrakkausseikkailua, hyvin viehkeää ja vetoaa myös poikiin. Sekin on hieman perusmanganlukijoita vanhemmalle ryhmälle suunnattu. Pitäähän yli 12-vuotiaillekin olla luettavaa. Juonessa on viittauksia erotiikkaan, mutta mitään pornoilua se ei missään nimessä ole. Formaatti on molemmis-

sa uudenlainen, hieman totuttua kookkaampia ja paksumpia kirjoja. Erään mangasarjan oikeuksien saanti on työn alla, sillä missään vaiheessa ei ole ollut tarkoituksena hankkia manhwan itsevaltiaan asemaa. USAssa mangaa ja manhwa ei enää erotellakaan toisistaan (ei liioin Ruotsissa, pt. huom.). Saksassa niin on kyllä tehty, ja suomessa korealaisuutta korostettiin markkinointikeinona. Voi olla, että jatkossa mangafanit irtisanoutuvat manhwoista täysin, sitä ei vielä tiedä. Kyselyn perusteella noin 70 prosenttia 600 suomalaisesta vastaajaasta pitää niitä samanveroisina, vain kahdeksan prosenttia painotti japanilaisen kulttuurin tärkeyttä”, Grönlund listaa.

Pitsiä ja suuria silmiä Kiinasta

Nähtäväksi jää mitä fanit pitävät kiinalaisesta, tarkkaan ottaen taiwanilaisesta manhuasta, jota sitäkin on Punaiselta jättiläiseltä luvassa toukokuusta 2006 alkaen.

”Kyseinen sarja on toistaiseksi ilmestynyt vain Kiinassa ja Saksassa, se on oikein kunnan tyttösarjakuvaa pitsiröyhelöin. Time Stranger Kyoko on siihen verraten kevytlimsaa, niin suuria silmiä ei täällä ole vielä nähtykään”, nauraa Grönlund.

Punaisen jättiläisen tavoitteena on julkaista kaikkiaan noin kymmenen eri sarjaa. Kustantajatkin ovat entistä innostuneempia Suomen markkinoista, pikavisiitillään Frankfurtin kirjamesuille Grönlundilla oli vauhti päällä.

”Seitsemän palaveria kuudessa tunnissa ja neljä julkaisusopimusta! Nyt kun oli esitellä ensimmäiset omat julkaisut, kiinnostus oli selvästi korkeammalla. Uutta oli se, että nyt on markkinoilla myös runsaasti euromangaa, kustantajat ovat alkaneet tuottaa mm. saksalaista ”mangaa”. Suomessa se ei kaupallisessa mielessä toimisi kuin harrastelijapohjalta, sisämarkkinamme ovat niin pienet. Ehkä sitten, jos olisi suomalainen käsikirjoittaja ja japanilainen piirtäjä... Tyylin nappaaminen muualta on aina vähän kaksiteräinen miekka. On silti mielenkiintoista nähdä miten suomalainen sarjakuva kehittyä ja uudistuu kun se väkisininkin saa vaikutteita aasialaisista sarjoista, eikä enää vain Euroopasta ja Akuankoista”, arvioi Grönlund.

”Meidän ajatuksenamme on myös tulevaisuudessa viedä mielenkiintoisia ja vielä suurelle yleisölle tuntemattomia, lahjakkaiden

Pusi pusi pum pum. Korealaista lukiolaisromantiikkaa.

suomalaisten nuorten sarjakuvapiirtäjien tuotoksia maailmalle. Ehtona on vain että me itse pidämme niistä – sitten olemme koko sydämellä mukana!”

© 1998 by Myung-Jin Lee, Daewon C.I. Inc.